

Số 05/2025/QĐST-DS

Ngày 05 tháng 12 năm 2025

V/v: “Tuyên bố một người bị  
mất năng lực hành vi dân sự”.

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**  
**V/v “Tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự”**  
**TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 - PHÚ THỌ**

**Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:**

**Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:** Ông Tạ Hồng Tuấn.

**Thư ký phiên họp:** Bà Kiều Huyền Phương - Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ.

**Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ:** Bà Hoàng Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 12 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 54/2025/TLST-VDS ngày 21 tháng 10 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số 03/2025/QĐST-VDS ngày 26 tháng 11 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây;

**- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:**

Bà Đàm Thị H; sinh năm 1942

Căn cước công dân số: 025142003585

Nơi cư trú: Khu I, xã T, tỉnh Phú Thọ (có mặt).

**- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

Anh Phùng Tiến T; sinh năm 1986

Căn cước công dân số: 025086008453

Nơi cư trú: Khu I, xã T, tỉnh Phú Thọ

(Vắng mặt, Tòa án không triệu tập).

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

Bà Đàm Thị H và chồng là ông Phùng Văn P (đã chết) có 03 người con, trong đó con trai là Phùng Tiến T; sinh năm 1986, khi sinh ra đã bị bệnh Down bẩm sinh, càng lớn bệnh càng nặng, không có khả năng nhận thức, không nói được, không giao tiếp được, không tự chủ trong sinh hoạt, không có vợ con, cuộc sống từ nhỏ cho đến nay hoàn toàn phụ thuộc vào sự chăm sóc của mẹ đẻ là bà Đàm Thị H. Gia đình cũng đã đưa anh T đi khám, điều trị tại các cơ sở Y tế và Bệnh viện T1 nhưng không có kết quả và vẫn phải sử dụng thuốc tại Trạm Y tế xã T. Anh T được xác nhận là người

khuyết tật đặc biệt nặng, được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, đang sinh sống cùng mẹ đẻ và do mẹ đẻ là bà Đàm Thị H trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng.

Đề bảo vệ quyền lợi hợp pháp cho anh Phùng Tiến T, thực hiện các công việc có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của anh T. Bà Đàm Thị H là mẹ đẻ anh T yêu cầu Tòa án xác định năng lực hành vi dân sự của anh T và tuyên bố anh Phùng Tiến T bị mất năng lực hành vi dân sự. Bà Đàm Thị H xác định hiện vẫn còn đủ sức khỏe và minh mẫn để tiếp tục chăm sóc, nuôi dưỡng anh T do vậy bà H đề nghị sau khi Tòa án tuyên bố anh T mất năng lực hành vi dân sự thì bà sẽ là người đại diện giám hộ để thực hiện các quyền và nghĩa vụ cho anh T theo quy định.

- Về tài sản: Hiện tại anh Phùng Tiến T không có tài sản riêng nên không yêu cầu giao quản lý tài sản .

- Người bị yêu cầu là anh Phùng Tiến T vắng mặt do Tòa án không triệu tập.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ nhận định:

[1]. Căn cứ vào đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc *“Tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự”* của người yêu cầu là bà Đàm Thị H. Xét thấy người yêu cầu và người bị yêu cầu đều cư trú tại khu I, xã T, tỉnh Phú Thọ do vậy Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự (sửa đổi, bổ sung năm 2025).

[2]. Xét yêu cầu của bà Đàm Thị H về việc tuyên bố anh Phùng Tiến T bị mất năng lực hành vi dân sự, căn cứ lời trình bày của bà H cùng với các tài liệu có trong hồ sơ vụ việc dân sự, thấy rằng:

- Anh Phùng Tiến T là con trai bà Đàm Thị H, anh T bị bệnh Down bẩm sinh, không có khả năng nhận thức, không nói, không giao tiếp được, không tự chủ trong sinh hoạt, không có vợ con, cuộc sống, sinh hoạt của anh T từ nhỏ cho đến nay hoàn toàn phụ thuộc vào sự chăm sóc của mẹ đẻ là bà Đàm Thị H và hiện vẫn đang do bà H trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng. Anh T được cơ quan có thẩm quyền xác nhận là người khuyết tật đặc biệt nặng, được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng. Về phía gia đình cũng đã quan tâm điều trị bệnh cho anh T, gần đây nhất là ngày 28/7/2025 vào điều trị nội trú tại Khoa thần kinh - Bệnh viện T1.

- Sau khi thụ lý đơn yêu cầu, Tòa án đã Quyết định trưng cầu giám định tâm thần để xác định năng lực hành vi dân sự của anh T. Tại bản *“Kết luận giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu”* số 98/KLGD ngày 19/11/2025 của Trung tâm P1 - Bộ Y kết luận: *“Anh Phùng Tiến T; sinh năm 1986, trú tại, khu I, xã T, tỉnh Phú Thọ bị hội chứng Down/chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, có rối loạn cảm xúc - hành vi*

(F72 - Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại anh Phùng Tiến T mất năng lực hành vi dân sự”.

Từ những căn cứ trên có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Đàm Thị H và tuyên bố anh Phùng Tiến T bị mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Về cử người đại diện giám hộ: Từ nhỏ cho đến nay, anh Phùng Tiến T vẫn sinh sống với mẹ đẻ và do mẹ đẻ là bà Đàm Thị H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Do anh T bị mất năng lực hành vi dân sự vì vậy cần phải có người giám hộ để thực hiện các quyền và nghĩa vụ cho anh T theo quy định. Xét thấy anh T không có vợ, con, vẫn do mẹ đẻ là bà Đàm Thị H trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng, bà H có đủ năng lực hành vi, vẫn có đủ sức khỏe và minh mẫn vì vậy yêu cầu của bà H về việc giao bà là người đại diện giám hộ cho anh T là phù hợp với hoàn cảnh hiện tại, không trái pháp luật nên được chấp nhận.

- Về tài sản: Hiện tại anh Phùng Tiến T không có tài sản riêng nên Tòa án không giải quyết về việc giao quản lý tài sản.

- Về lệ phí Tòa án: Người yêu cầu là bà Đàm Thị H là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí vì vậy miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà H theo quy định tại điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

[4]. Tại phiên họp, Kiểm sát viên đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ phát biểu quan điểm: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Đàm Thị H; tuyên bố anh Phùng Tiến T bị mất năng lực hành vi dân sự; giao bà Đàm Thị H là người đại diện giám hộ cho anh T theo quy định của pháp luật và miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà H.

*Vì các lẽ trên,*

### **QUYẾT ĐỊNH:**

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và các Điều 362, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự (sửa đổi, bổ sung năm 2025); Điều 22, Điều 46, điểm c khoản 1 Điều 47, khoản 3 Điều 53, khoản 1 Điều 57, khoản 1 Điều 58, khoản 1 Điều 59, khoản 2 Điều 136 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận đơn yêu cầu về việc tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự của bà Đàm Thị H.

**Tuyên bố:** Anh Phùng Tiến T - Sinh năm 1986. Nơi cư trú; khu I, xã T, tỉnh Phú Thọ hiện tại mất năng lực hành vi dân sự.

Giao cho bà Đàm Thị H là người giám hộ cho anh Phùng Tiến T. Bà Đàm Thị H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại khoản 1 Điều 57, khoản 1 Điều 58 và khoản 1 Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Về lệ phí Tòa án: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Đàm Thị H.

Đương sự có mặt được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày ra quyết định. Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Phú Thọ có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày; Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

**Nơi nhận:**

- VKSND tỉnh Phú Thọ;
- VKSND Khu vực 3 - Phú Thọ;
- Đương sự;
- UBND xã T, tỉnh Phú Thọ;
- Lưu hồ sơ, văn phòng.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Tạ Hồng Tuấn**